

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 603/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **obce Stará Lesná**, Hlavná 29/9, Stará Lesná, zastúpenej JUDr. Peter Franko, advokátska kancelária s.r.o., Námestie osloboditeľov 3/A, Košice, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 13C/3/2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v označenom konaní. Navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a sťažovateľke priznať finančné zadosťučinenie 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala na okresnom súde 20. januára 2025 návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, predmetom ktorého bol návrh na zabezpečenie svojej pohľadávky voči žalovanej, a to zriadením záložného práva na majetok žalovanej (ako bývalého zamestnanca sťažovateľky).
3. Sťažovateľka podala 30. mája 2025 sťažnosť na prietahy v konaní. Predseda okresného súdu v upovedomení z 26. júna 2025 oznámil, že lehotu na vybavenie sťažnosti nie je možné dodržať z dôvodu nemožnosti zabezpečenia potrebných podkladov.
4. Sťažovateľka argumentuje, že nečinnosťou okresného súdu došlo k porušeniu jej označených práv. Predmetom konania je otázka skúmania predpokladov pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Svojou povahou ide o jednoduchý občianskoprávny spor, po právnej a faktickej stránke nie zložitý. Sťažovateľka svojím správaním neprispela k samotnej dĺžke napadnutého konania. Je toho názoru, že v návrhu osvedčila všetky skutočnosti odôvodňujúce zriadenie zabezpečovacieho

opatrenia. Nečinnosťou okresného súdu, ktorý niekoľkonásobne presiahol zákonnú lehotu (30 dní na rozhodnutie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia) podľa § 328 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), vznikli zbytočné prietahy. Vec má pre sťažovateľku zásadný význam, pretože ide o jej finančné prostriedky, a teda verejný záujem.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zistoval, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

7. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020, II. ÚS 183/2022).

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00). K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 68/02, IV. ÚS 221/04). Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

9. Vec sťažovateľky nie je z právneho ani skutkového hľadiska zložitá na posúdenie. Konanie o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia spočívajúce v zriadení záložného práva na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa patrí do všeobecnej agendy súdu. V správaní sťažovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku konania.

10. Pokiaľ ide o rozhodovanie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, zákonná lehota na rozhodnutie je 30 dní (§ 328 ods. 2 a § 344 CSP). Z hľadiska významu ide poriadkovú, resp. inštruktívnu procesnú lehotu. V zmysle judikatúry ústavného súdu nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie súdu nevedie automaticky k záveru o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (III. ÚS 488/2015, IV. ÚS 393/2023). Aj v tomto prípade je potrebné zohľadniť všetky okolnosti veci a uplatniť materiálny prístup k namietanému porušeniu označených práv. Tento záver podporuje aj judikatúra ESLP, ktorý uviedol, že sa zaoberá tým, či celková dĺžka konania bola primeraná. Nedodržanie lehoty ustanovenej vnútroštátnym právom preto samo osebe nepredstavuje porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj Keipenvardecas proti Lotyšsku, č. 38979/03, rozhodnutie z 2. 3. 2010, bod 40; IV. ÚS 525/2023, III. ÚS 343/2025).

11. Ústavný súd podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde dopytom na okresnom súde a z verejne prístupných databáz na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zistil, že uznesením z 29. júla 2025 okresný súd návrh sťažovateľky zamietol. V odôvodnení uznesenia uviedol, že sťažovateľka návrhom neosvedčila podmienku existencie dôvodnej obavy, že prípadná exekúcia bude ohrozená. O odvolaní sťažovateľky rozhodol Krajský súd v Prešove potvrdzujúcim uznesením sp. zn. 12Co/32/2025 z 11. septembra 2025. Uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 18. septembra 2025.

12. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 550/2020, II. ÚS 246/2022). Ústavný súd tiež akcentuje, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 600/2017, IV. ÚS 513/2020, III. ÚS 638/2017). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania.

13. V posudzovanej veci možno konštatovať, že dĺžka rozhodovania okresného súdu nebola ideálna, no nie ústavne neúnosná. Okresný súd nedodrжал zákonom ustanovenú lehotu a o návrhu sťažovateľky rozhodol až po šiestich mesiacoch. Táto nečinnosť okresného súdu predstavuje ojedinelý prieťah v napadnutom konaní, ktorý v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti nedosahoval ústavnoprávnu intenzitu.

14. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2025

Robert Šorl
predseda senátu